Towarzystwo Elektrowni Wodnych

Affiliate member of International Hydropower Association
Członek afiliowany Międzynarodowego Stowarzyszenia Hydroenergetyki

Biuro Towarzystwa / Office:
ul. Piaskowa 18, 84-240 Reda
tel/fax: **+58/ 678 79 51**
tel. kom. **605 56 55 86**
e-mail: biuro@tew.pl
www.tew.pl

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA ELEKTROWNI WODNYCH
w okresie między
XXVIII Zgromadzeniem Krajowym w Polańczyku (11.10.2019 r.), a XXIX Zgromadzeniem Krajowym w Gdańsku (09.12.2020 r.)

I. Informacje ogólne

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od XXVIII (Polańczyk 11.10.2019 r.) do XXIX (Gdańsk 09.12.2020 r.) - Zgromadzenia Krajowego Towarzystwa Elektrowni Wodnych. Był to trzeci rok działalności Zarządu X kadencji. Podczas ubiegłorocznego Zgromadzenia uzupełniono skład Zarządu o 4 osoby oraz wprowadzono zmiany porządkowe w treści Statutu TEW.

Na pracę Zarządu i działalność Towarzystwa w roku sprawozdawczym zdecydowany wpływ wywarła epidemia COVID-19, która spowodowała m.in. ograniczenie liczby zebrań Zarządu oraz całkowitą rezygnację z organizacji konferencji HYDROFORUM 2020.

W ciągu minionego roku Zarząd Towarzystwa Elektrowni Wodnych pracował w składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Aktualne miejsce pracy
1. Janusz Steller	Prezes	Instytut Maszyn Przepływowych PAN, Gdańsk
2. Tomasz Bruzda	Wiceprezes	PGE SA
3. Janusz Herder	Wiceprezes	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.
4. Henryka Stachowicz	Wiceprezes[1]	TEW (Dyrektor Biura)
5. Jerzy Kujawski	Skarbnik	Małe Elektrownie Wodne s.c., Kościerzyna
6. Katarzyna Trojanowska	Sekretarz	ENERGA OZE SA Grupa ORLEN
7. Michał Krzyszkowski	Członek Zarządu	ZEW Niedzica
8. Tadeusz Sobolewski	Członek Zarządu	PGE EO SA (doradca techniczny)
9. Jan Wróblewski	Członek Zarządu	ENERGA OZE SA Grupa ORLEN
10. Mariusz Gajda	Członek Zarządu[1]	ENERGA OZE SA Grupa ORLEN
11. Tomasz Dudkiewicz	Członek Zarządu[1]	ZRE Gdańsk SA (obecnie Voith Polska)
12. Krzysztof Grzelak	Członek Zarządu[2]	PGE Energia Odnawialna SA

[1] Od 11.10.2019 r.
[2] Od 11.10.2019 do 10.09.2020 r.

Prezydium Zarządu funkcjonowało w składzie:

Janusz Steller
Henryka Stachowicz
Tomasz Bruzda
Janusz Herder

W realizacji zadań statutowych i wypracowywanej przez Zarząd strategii działania uczestniczył Prezes Honorowy, kol. Stanisław Lewandowski, który do 10 września 2020 dodatkowo współpracował z Dyrektorem Biura TEW, kol. Henryką Stachowicz, w organizowaniu działalności gospodarczej Towarzystwa jako Pełnomocnik Zarządu.

O pracach Zarządu TEW informowany był na bieżąco jego były członek kol. Zbigniew Sasin. Mamy nadzieję, że kontakt ten pomoże nam w przyszłości odnowić członkostwo spółki TAURON Ekoenergia w naszym stowarzyszeniu.

Według stanu na dzień 30 listopada 2020 r. Towarzystwo liczy:

- 148 członków zwyczajnych;
- 17 członków zasłużonych w tym 1 prezes honorowy;
- 26 członków wspierających.

W niniejszym sprawozdaniu Zarząd TEW przedstawia Zgromadzeniu Krajowemu informacje dotyczące:

- realizacji uchwał XXVIII Zgromadzenia Krajowego,
- działalności statutowej,
- działalności gospodarczej,
- działalności Biura Towarzystwa,
- sytuacji finansowej Towarzystwa,
- przebiegu posiedzeń Zarządu TEW.

II. Realizacja uchwał XXVIII Zgromadzenia Krajowego

XXVIII Zgromadzenie Krajowe TEW [**ZK XXVIII**] odbyło się w Polańczyku w dniu 11.10.2019 r.., nazajutrz po **IX Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej**. Podsumowano drugi rok działalności Zarządu X kadencji oraz udzielono mu absolutorium.

Zgodnie z regulaminem obrad XXVIII Zgromadzenie Krajowe podjęło następujące uchwały:

1. **uchwała nr 1/2019** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności Zarządu X kadencji TEW za okres od dnia 19.09.2018 r. do dnia 11.10.2019 r.
2. **uchwała nr 2/2019** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Komisji Rewizyjnej TEW za okres od dnia 19.09.2018 r. do dnia 11.10.2019 r.
3. **uchwała nr 3/2019** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania Sądu Koleżeńskiego TEW za okres od dnia 19.09.2018 r. do dnia 11.10.2019 r.
4. **uchwała nr 4/2019** – w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

5. **uchwała nr 5/2019**
   – w sprawie zmian w Statucie TEW oraz przyjęcia tekstu jednolitego Statutu.
6. **uchwała nr 6/2019** – w sprawie przyjęcia uzupełniającego składu członków Zarządu TEW
7. **uchwała nr 7/2019** – w sprawie wytycznych do określenia minimalnej składki członkowskiej członków wspierających Towarzystwo Elektrowni Wodnych.

Uchwały 1 – 4/2019 stanowiły integralną część obrad Zgromadzenia.

Uchwała nr 5/2019 została zgłoszona w celu uwzględnieniu w zapisach statutowych zagadnień wynikających ze zmian w otoczeniu prawnym TEW, doprecyzowania zagadnień dotyczących członków wspierających oraz Pełnomocników Zarządu, a także wynikających z rozwoju technologii informatycznych.

Uchwała nr 6/2019 została zgłoszona w celu zwiększenia reprezentatywności Zarządu poprzez poszerzenie jego składu o przedstawicieli firm świadczących usługi dla energetyki wodnej. Za celowe uznano również zgłoszenie kandydatury Dyrektora Biura TEW, co umocowałoby go do podpisywania pism wychodzących na zewnątrz, a uzgadnianych w Zarządzie merytorycznie drogą elektroniczną.

Uchwała nr 7/2019 została zgłoszona w celu zaproponowania wyjściowych składek członków wspierających – zależnie od wysokości ich rocznych przychodów osiągniętych w sektorze energetyki wodnej.

Działalność Statutowa

II.1. Działalność na rzecz rozwoju hydroenergetyki i ochrony interesów właścicieli oraz podmiotów związanych z tym sektorem wytwarzania energii.

Konsultacje społeczne

W roku sprawozdawczym działalność w tym kierunku była bardzo ograniczona w porównaniu do lat ubiegłych. Członkowie Zarządu mieli okazję zapoznać się z projektami takich dokumentów, jak

- *Funkcjonowanie energetyki wodnej w okresie pandemii SARS-CoV-2*
- *Polityka Energetyczna Polski do roku 2040*
- *Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu 2021 – 2030*
- *Ustawa o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy*

Zarząd wypowiedział się również w sprawie projektu dokumentu pod nazwą

> *Zarządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi interesariuszami na lata 2020-2023*

W sprawie tej skierowaliśmy pismo popierające stanowisko TRMEW proponujące włączenie do zakresu rzeczowego współpracy podpunktu o treści „tworzenie warunków dla energetycznego wykorzystania wód". Dodatkowo zaproponowaliśmy także objęcie tym zakresem działań na rzecz „przeciwdziałania niekorzystnym skutkom suszy, w tym budowy, modernizacji oraz utrzymania zbiorników i urządzeń wodnych służących retencjonowaniu wody

Wystąpienie do Premiera Rządu RP

W dniu 30 lipca br. zwróciliśmy się do Premiera Rządu RP z apelem o skierowanie części środków z Funduszu Odbudowy Unii Europejskiej zapewnienie niezbędnych dla transformacji energetycznej zasobów energii i mocy regulacyjnej w systemie elektroenergetycznym poprzez inwestycje w energetykę wodną, a zwłaszcza elektrownie zbiornikowe – klasyczne i pompowo-szczytowe. Wystąpienie nawiązywało zainicjowanego przez IHA wspólnego oświadczenia narodowych stowarzyszeń hydroenergetycznych i wytwórców energii elektrycznej w sprawie COVID-19. Wbrew naszym oczekiwaniom s prawa została skierowana przez Kancelarię Premiera do Ministerstwa Gospodarski Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, skąd otrzymaliśmy uprzejmą odpowiedź o podejmowanych przez resort staraniach na rzecz rozwoju energetyki wodnej. Z uwagi na kompetencje MGMiŻŚ sprawa udziału energetyki wodnej w regulacji systemu elektroenergetycznego w warunkach rosnącej penetracji przez źródła niestabilne w udzielonej nam odpowiedzi podniesiona być nie mogła.

II.2. Współpraca z partnerami krajowymi

Wzorem lat poprzednich Towarzystwo Elektrowni Wodnych prowadziło współpracę z **Towarzystwem Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych.** Współpraca ta przejawiała się konsultowaniem stanowisk we wszystkich najważniejszych sprawach dotyczących sektora energetyki wodnej, bieżącą wymianą informacji i dokumentów w związku z działalnością prowadzoną na rzecz energetyki wodnej, a także współpracą merytoryczną podczas organizacji konferencji hydroenergetycznych.
W ostatnim roku współpraca ta obejmowała m.in.:

- konsultacje stanowisk w sprawie projektów ważnych aktów prawnych;
- udział przedstawiciela TEW w Radzie Redakcyjnej kwartalnika "Energetyka Wodna" (w najbliższych dniach reprezentacja ta wzrośnie prawdopodobnie do 2 osób);
- uczestnictwo w zespole roboczym ds. energetyki wodnej przy Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej;
- wymianę informacji.

W skład Grupy Roboczej ds. Energetyki Wodnej przy **Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej** weszli swego czasu dwaj przedstawiciele TEW: kol. Stanisław Lewandowski i kol. Michał Krzyszkowski. Jak wiadomo, ministerstwo to już nie istnieje, a przyszłość Grupy Roboczej stoi pod znakiem zapytania.

Ostatecznie, dzięki kontaktom kol. Stanisława Lewandowskiego, udało się doprowadzić do roboczej współpracy Towarzystwa ze **Stowarzyszeniem Elektryków Polskich**. Prezes Zarządu, kol. Janusz Steller, wziął już udział w kilku spotkaniach online Centralnego Kolegium Sekcji Energetyki SEP. Kolegium to grupuje przedstawicieli takich kluczowych dla nas partnerów, jak Izba Gospodarcza Energetyki i Środowiska, Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie, czy Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PT PIREE). Nie ma wątpliwości, że dominuje bardzo pozytywne nastawienie do energetyki wodnej, w której upatruje się niezbędnego uczestnika transformacji energetycznej. Stwarza do dobry grunt do wspólnych wystąpień do władz państwowych .

II.3. Współpraca z partnerami zagranicznymi

Kluczowym partnerem zagranicznym TEW jest Międzynarodowego Stowarzyszenia Energetyki Wodnej (***International Hydropower Association*, IHA**) którego członkiem afiliowanym (*affiliate member*) jest Towarzystwo od wielu lat. Od dłuższego czasu jedną z ważnych form działalności IHA są webinary, w których mają możliwość uczestniczyć reprezentanci TEW. Ze zrozumiałych względów w ostatnim roku ta forma spotkań seminaryjnych nabrała szczególnego znaczenia. Ze strony TEW w webinarach IHA brali udział kol. kol. Tomasz Dudkiewicz i Michał Krzyszkowski. Rezultatem odbytego w tej formie spotkania konsultacyjnego w dniu 23 kwietnia br. było wspomniane już wspólne oświadczenie narodowych stowarzyszeń hydroenergetycznych i wytwórców energii elektrycznej w sprawie COVID-19. Oświadczenie to wzywa do skierowania części środków przeznaczonych na ożywienie gospodarcze po ustaniu pandemii na wsparcie rozwoju hydroenergetyki w ramach globalnej transformacji energetycznej. Wśród szeregu działań zwraca uwagę na znane mechanizmy wsparcia finansowego i administracyjnego, ale też należytą rekompensatę finansową za elestyczność i usługi systemowe poprzez kontrakty długoterminowe. Jednym z 16 sygnatariuszy oświadczenia jest Towarzystwo Elektrowni Wodnych. Z inicjatywy kol. Tomasza Dudkiewicza tekst oświadczenia został przetłumaczony na język polski i dołączony do wspomnianego już wystąpienia do premiera Mateusza Morawieckiego.

W roku sprawozdawczym Towarzystwo Elektrowni Wodnych utrzymywało też kontakt z, na czele której stoi Dirk Hendricks – ostatni sekretarz generalny nieistniejącego już Europejskiego Stowarzyszenia MEW (ESHA).

Na uwagę zasługuje także stały kontakt z wykonawcami kluczowego europejskiego projektu strategicznego Hydropower Europe, a także udział przedstawicieli TEW w realizacji takich projektów europejskich, jak HYPOSO (program Horizon 2020), czy Life NEXUS (program NEXUS).

Prezes Zarządu TEW pozostaje również w kontakcie z wydawnictwem Aqua Media, dokonując weryfikacji wpisów dotyczących krajowej energetyki wodnej w dorocznym atlasie hydroenergetycznym.

II.4. Konferencje i inne zebrania

W bieżącym roku organizacja spotkań i konferencji była znacznie utrudniona. Większość wydarzeń odwołano, te zaś, które pomimo wszystko miały miejsce, zostały przeniesione na platformy cyfrowe. Zarówno ilość uczestników, jak i prelegentów uległa drastycznemu ograniczeniu. W tej sytuacji została również odwołana X Polska Konferencja Hydroenergetyczna HYDROFORUM, zaplanowana najpierw na październik, a później grudzień 2020 roku.

Polska Konferencja Hydroenergetyczna.

Przez dwa dni - 9-go i 10- go października 2019 r. - Dom Wypoczynkowy "Atrium" w Polańczyku był miejscem obrad IX Polskiej Konferencji Hydroenergetycznej. Powrót do tradycyjnej nazwy HYDROFORUM oznaczał jednoznaczne nawiązanie do cyklu konferencji naukowo-technicznych i seminariów organizowanych do roku 2005 przez Instytut Maszyn Przepływowych PAN. W latach 2000 i 2005 - w ścisłej współpracy z Towarzystwem Elektrowni Wodnych. Nawiązując do tradycji sprzed lat, konferencję powiązano już po raz drugi z wizytą techniczną - tym razem w Elektrowni Wodnej Solina.

Chociaż pierwsze konferencje HYDROFORUM obejmowały całą tematykę wirnikowych maszyn hydraulicznych, to od początku hydroenergetyka znajdowała się w centrum zainteresowań. Zagadnienia strategii jej rozwoju były coraz wyraźniej obecne już w latach 80-tych. Inne zagadnienia nietechniczne - również prawne i ekonomiczne - zajmowały dużą część obrad od początku cyklu zaini-

cjowanego w roku 2011 i kontynuowanego później wspólnie przez Towarzystwo Elektrowni Wodnych, Instytut Maszyn Przepływowych PAN oraz Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych. Do niedawna - w ścisłej współpracy z grupą REECO GmbH, organizatorem wydarzeń RENEXPO na terenie państw Europy Środkowej i na Bałkanach, a także z Działem Handlowym Ambasady Królestwa Norwegii w Warszawie

Tegoroczna konferencja objęta była patronatem Ministra Energii oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Korzystała ze wsparcia rzeczowego ze strony PGE Energia Odnawialna SA i Instytutu Energetyki O/Gdańsk oraz patronów medialnych, wśród których wymienić należy czasopisma ”Energetyka Wodna” i „ZEK Hydro” oraz portal CIRE. Wsparcia finansowego (sponsoring) udzieliły: PGE EO SA i Instytut OZE oraz firmy *WTW, Neostrain* i *Inora*.

Uczestnicy wizyty technicznej w Elektrowni Wodnej Solina

Liczba uczestników - 90 osób – okazała się zbliżona do rekordu z roku 2017. Zapewne liczba ta byłaby jeszcze większa, gdyby nie kolizja terminowa lub zbyt mały odstęp czasowy od takich wydarzeń jak HYDRO 2019, Rynek Energii Elektrycznej, czy targi POLEKO. Obrady podzielono na 7 sesji, w trakcie których wygłoszono 26 referatów i przeprowadzono jedną debatę panelową. Na wysoką ocenę konferencji przez jej uczestników wpłynął niewątpliwie duży udział referatów o charakterze technicznym i naukowo-technicznym. Przedstawiono je w pięciu sesjach obejmujących kolejno: małą energetykę wodną i odzysk energii w przemysłowych i komunalnych instalacjach hydraulicznych, ochronę środowiska, projektowanie i eksploatację infrastruktury hydrotechnicznej, eksploatację, modernizację i badania maszyn i urządzeń hydroenergetycznych, projektowanie turbin wodnych i inne prace badawczo-rozwojowe. Zagadnieniom strategicznym i ekonomiczno-prawnym poświęcona była sesja pierwsza, zaś miejscu energetyki wodnej w dokumentach strategicznych Polski i krajów regionu – debata panelowa prowadzona tradycyjnie przez prezesa honorowego TEW – inż. Stanisława Lewandowskiego. Silną obecność tematyki naukowo-technicznej organizatorzy poczytują sobie za sukces, gdyż zabiegali o to ze zmiennym szczęściem przez długie lata. Niestety, zabrakło wystąpień zawierających informacje o doświadczeniach eksploatacyjnych. Organizatorzy są świadomi, że na przeszkodzie większej aktywności przedstawicieli spółek energetycznych stoją często dość złożone procedury wewnętrzne.

Bardziej obszerne sprawozdanie z konferencji ukazało się na stronie internetowej TEW oraz w kwartalniku „Energetyka Wodna”. Książka streszczeń jest już dostępna z zakładki „Biblioteka/Opracowania i publikacje” na stronie internetowej Towarzystwa Elektrowni Wodnych. Od początku roku 2020 z zakładki „Konferencje” można pobrać też wersje pdf prezentacji konferencyjnych.

Rynek Energii Elektrycznej 2019, Kazimierz Dolny nad Wisłą

W dniach 8-9 października 2019 roku obradowała jubileuszowa konferencja Rynek Energii Elektrycznej w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Przedstawiciele TEW tradycyjnie są zapraszani do Rady Programowej i Komitetu Honorowego Konferencji, a także do paneli dyskusyjnych. W roku 2020 przedmiotem naszego szczególnego zainteresowania był panel dotyczący Polityki Energetycznej Polski 2040. W panelu wziął udział prezes honorowy TEW, kol. Stanisław Lewandowski. Z uwagi na kolizję terminową, nie była możliwa szersza reprezentacja TEW. Odczuwa się, że znaczenie energetyki wodnej zaczyna być doceniana przez przynajmniej niektórych przedstawicieli urzędów centralnych. Pierwszą jaskółką mogła być deklaracja zaproszenia TEW do udziału w pracach redakcyjnych nad kolejną wersją projektu PEP 2040. Ostatecznie do zaproszenia takiego jednak nie doszło.

RENEXPO Interhydro (listopad 2019) w Salzburgu.

Jest to zapewne najważniejsze wydarzenie targowo-konferencyjne dotyczące małej energetyki wodnej w naszej części Europy. Omawiane są tu zresztą zagadnienia wykraczające poza sektor MEW, gdyż regularnie prowadzone są debaty dotyczące energetyki szczytowo-pompowej. Część konferencyjna składa się z szeregu niezależnych minisympozjów. Od roku 2017 TEW jest partnerem wydarzenia. Przewodniczenie obradom III Wschodnioeuropejskiego Forum Hydroenergetycznego powierzono ponownie kol. Januszowi Stellerowi, który zresztą od samego początku brał również udział w organizacji kolejnych spotkań z tego cyklu.

Inne konferencje i ważne wydarzenia, w których uczestniczyli przedstawiciele TEW

Chyba jedynym tegorocznym zebraniem konferencyjnym, w którym fizycznie brał udział przedstawiciel TEW (kol. J. Steller), było zorganizowane przez Wody Polskie seminarium „Budowa stopnia wodnego na Wiśle" w dniu 4 marca br. w Warszawie. Było to niezwykle udane spotkanie z dużym udziałem przedstawicieli świata nauki, podczas którego udało się też odnowić liczne dotychczasowe kontakty.

Do skutku nie doszła już zaplanowana na kwiecień *Konferencja z okazji 50-lecia SW Włocławek oraz 85-lecia „Gospodarki Wodnej"*. Z uzyskanych niedawno informacji (prof. W. Majewski) wiadomo, że konferencja taka odbyła się ostatecznie we wrześniu br.

W trybie online obradowała tegoroczna konferencja HYDRO, w której miał okazję uczestniczyć kol. J. Steller, korzystając zarówno ze środków projektu HYPOSO, jak i ze zniżek zaproponowanych w związku z wcześniejszą współpracy przy organizacji wydarzenia HYDRO 2018 w Gdańsku.

Przedstawiciel TEW (kol. T. Dudkiewicz) uczestniczył również czynnie w następujących webinarach IHA

23.04.2020 i 10.06.2020 r.
- spotkania dotyczące energetyki wodnej w warunkach pandemii i po pandemii COVID -19.

30.11.2020 r.
Webinar projektu XFLEX HYDRO pod tytułem
New report on flexibility, techwebinar nologies and scenarios for hydropower

Ponadto kol. J. Steller uczestniczył w webinarze EREF w ramach warsztatów VGB DigiWorkshop Hydro (11.11.2020). Duże obciążenie obowiązkami zawodowymi nie pozwoliło wziąć udziału w całym wydarzeniu VGB.

Zarząd nie posiada wiedzy o innych konferencjach i seminariach, w których uczestniczyli członkowie TEW, wskazując Towarzystwo jako swoją afiliację.

II.5. Działalność publikacyjna, edukacyjna i promocyjna

Wydano Biuletyn reklamowy Hydroenergetyka 2020, który trafił do przedsiębiorstw związanych z energetyką wodną. Ze względu na Covid-19 i związane z tym ograniczenia i nie był kolportowany na konferencjach i targach. Biuro TEW zamierza pozostałą część egzemplarzy kolportować w roku 2021. Kolportujemy również **folder Towarzystwa Elektrowni Wodnych** opracowany bezpośrednio przed konferencją HYDRO 2018.

Do kategorii działalności publikacyjnej i promocyjnej zaliczyć można zamianę strony internetowej na dwujęzyczną. W zakładce Zgromadzenie Krajowe, istnieje możliwość rejestracji na Zgromadzenie Krajowe. Powstała również dwujęzyczna zakładka konferencji HYDROFORUM.

Od ubiegłego roku do dyspozycji wszystkich zainteresowanych jest też zakładka Biblioteka, w której znaleźć można:

a) opracowania i publikacje z zakresu energetyki wodnej przygotowane głównie – ale nie tylko – przez członków TEW,

b) sprawozdania – w tym sprawozdania roczne z działalności TEW

c) stanowiska i opinie prezentowane podczas konsultacji aktów prawnych i dokumentów strategicznych (np. PEP 2040 i KPEK 2020-2030)

d) użyteczne linki.

Wśród publikacji związanych z działalnością Towarzystwa można wymienić cykl publikacji w Energetyce Wodnej

W najbliższym (grudniowym) numerze Energetyki Wodnej ukażą się dwa artykuły członków Towarzystwa Elektrowni Wodnych:

1. Adamkowski A., Lewandowski M., Lewandowski S.:
   Skutki i rozpoznane przyczyny niekontrolowanego zjawiska uderzenia hydraulicznego
2. Steller J.: *Elektrownie Wodne Południowej Norwegii – raport z podróży. Część 2: Skjerka*

Ponadto zdecydowano o przygotowaniu artykułu stanowiącego reakcję na coraz bardziej intensywną aktywność zwolenników zaprzestania wszelkich nowych inwestycji w energetykę wodną oraz renaturyzacji rzek m.in. poprzez rozbiórkę części istniejących piętrzeń.

Efektem działalności publikacyjnej związanej rozwojem energetyki wodnej w Europie Wschodniej jest zaproponowanie kol. J. Stellerowi redakcji numeru specjalnego czasopisma naukowego *Energies*. Tytuł numeru to *Hydropower in the East European region - challenges and opportunities.* Pod takim tytułem ukazał się w roku 2018 artykuł w International Journal on Hydropower & Dams wprowadzający do konferencji HYDRO 2018. Współautorami ze strony polskiej byli wówczas kol.kol. J. Steller, S. Lewandowski, E. Malicka.

III. Działalność Biura TEW

W okresie sprawozdawczym **Biuro TEW** zapewniało obsługę administracyjno-finansową działalności statutowej i gospodarczej Towarzystwa. Zajmowało się także następującymi zadaniami:

- przygotowanie i obsługa posiedzeń Zarządu TEW;
- obsługa XXVIII i organizacja XXIX -go Zgromadzenia Krajowego TEW;
- pozyskiwanie, nadzór nad realizacją i rozliczanie zleceń zewnętrznych;
- działalność wydawnicza (wydanie biuletynu reklamowego *Hydroenergetyka* 2020);

W ramach działalności promocyjnej Biuro TEW doprowadziło w tym roku do powstania nowej dwujęzycznej witryny TEW i zajmuje się jej prowadzenie strony internetowej. Witryna ta zwiera strony umożliwiające również obsługę planowanych konferencji.

Wzorem lat ubiegłych Biuro zajmowało się też dystrybucją dorocznego biuletynu Hydroenergetyka.

Dzięki wejściu Dyrektora Biura do Zarządu TEW usprawniona została dystrybucja pism wychodzących z TEW. Większość uzgodnień przez merytorycznych członków Zarządu odbywa się obecnie drogą mailową, natomiast edycja już gotowego dokumentu następuje w Biurze TEW. Z uwagi na bardzo krótkie terminy odpowiedzi i konsultacji narzucane zwłaszcza przez instytucje rządowe, koniecznością stała się szybka ekspedycja gotowego dokumentu – przeznaczanie kilku dni na uzyskanie podpisu osoby uprawnionej w KRS do reprezentowania TEW powodowało nieraz trudności z dotrzymaniem terminu odpowiedzi.

Informacja o sytuacji finansowej

W działalności związanej z obsługą finansową Biuro TEW korzysta z usług z biura rachunkowego PERFEKTA z Wejherowa.

Bilans i rachunek zysków i strat oraz wykonanie budżetu za rok 2019 sporządzony przez biuro rachunkowe zostały przyjęte i zatwierdzone przez Zarząd.

2. Zgodnie ze sporządzonym przez biuro rachunkowe PERFECTA bilansem i rachunkiem zysków i strat przychody TEW w roku 2019 wyniosły 250.196,81,- zł, w tym najwięcej:

- ze składek członków zwyczajnych i wspierających 89.620,00 zł
- z działalności i dotacji (PFRON) 160.576,81 zł.

IV. Posiedzenia Zarządu

W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy posiedzenia Zarządu. Poniżej przedstawiono wyciągi z zatwierdzonych protokołów, zawierające podstawowe informacje o przebiegu obrad i podjętych ustaleniach.

1 Dębe – 14 stycznia 2020

Podsumowano IX PKH HYDROFORUM 2019 (sprawozdanie dostępne jest na stronie www.tew.pl). Przedstawiono również wstępne ustalenia dotyczące organizacji w roku 2020 X PKH HYDROFORUM. Konferencja miała odbyć się w połowie października 2020. Nikt wówczas nie przypuszczał, jak dalece życie zweryfikuje wszystkie te plany i przesunie tę konferencję na rok 2021.

Przedstawiono też plany organizacji innych wydarzeń. W listopadzie przewidywano również sympozjum projektu Life NEXUS dotyczącego wykorzystania odzysku energii hydraulicznej traconej w miejskich obiegach wodnych. Towarzystwo Elektrowni Wodnych miało uczestniczyć w organizacji tego sympozjum w Toruniu, gdzie jest okazja obejrzeć instalację odzysku energii hydraulicznej wody oczyszczonej, opuszczającej oczyszczalnię ścieków.

W bieżącym roku przewidziano również obchody 50-lecia EW Włocławek oraz konferencję EURO Power OZE. Uczestnicy zebrania proponowali, by TEW włączył się do organizacji tych wydarzeń. TEW został poproszony o objęcie obchodów jubileuszowych patronatem, które jednak ostatecznie przeniesiono na wrzesień, o czym już nie byliśmy powiadomieni.

Omówiono przebieg XXVIII Zgromadzenia Krajowego w Polańczyku. Przesłany przez Przewodniczącego Zgromadzenia projekt sprawozdania wymagał jeszcze dopracowania. Omówienie i zatwierdzenie końcowej wersji sprawozdania zaplanowano na następnym posiedzeniu Zarządu (w marcu lub kwietniu 2020). Pierwsze wnioski dotyczyły głównie spraw organizacyjnych. Jednym z argumentów za organizacją Zgromadzenia po konferencji był zamiar wykorzystania wniosków z konferencji podczas dyskusji programowej. Okazuje się to jednak skutkować tym, że część uczestników wywiera nacisk na organizatorów, by obrady zakończyć jak najszybciej i możliwie szybko wrócić do domu. Wydaje się, że w związku z tym obecnie przeważa opinia, by Zgromadzenie organizować w przeddzień konferencji. Presja „spieszących się" sprawiła, że tym razem Zgromadzenie w natłoku spraw pominęło dyskusję programową, co jest niedopuszczalne, ponieważ to właśnie w jej toku wskazywane są kierunki działań podejmowanych potem przez TEW. Tę sytuację w sposób celny i szczery diagnozuje list Członka Założyciela TEW, Prezesa Honorowego, kol. Stanisława Lewandowskiego.

Przedstawiono działania na rzecz pozyskania członków wspierających. Obecnie trzy z czterech koncernów energetycznych są naszymi członkami wspierającymi. Z czwartym, Tauronem, TEW posiada kontakt tylko poprzez kol. Zbigniewa Sasina. Według kol. Z. Sasina potrzebne są nowe inicjatywy dla nawiązania współpracy. Poruszono też sprawę magazynowania energii w elektrowniach szczytowo–pompowych. Wyrażono pogląd, że dopóki nie ma ustawy o magazynach energii, nie ma też ssania na budowę nowych elektrowni szczytowo – pompowych. Chociaż co pewien czas docierają informacje rozważanych projektach nowych inwestycji. Rzeczywiście realizowane inwestycje ograniczają się do modernizacji istniejącego majątku.

Kol. Stachowicz poinformowała o wykonaniu budżetu za rok 2019. Rok zamknął się nadwyżką 23 tys. zł, pomimo że płatność za największe zlecenie została przesunięta na rok 2020. Głównym źródłem przychodów TEW – oprócz składek członków wspierających – jest działalność realizowana dzięki zabiegom Pełnomocnika Zarządu, kol. Stanisława Lewandowskiego. Zadania te są realizowane przez bardzo niewielki zespół, więc poszerzenie bazy współpracowników realizujących usługi eksperckie, co postuluje kol. Tomasz Bruzda, jest ze wszech miar zasadne. Kol. Bruzda zaproponował złożenie oferty prowadzenia wykładów na studiach w zakresie OZE (np. Szkoła Biznesu przy Politechnice Warszawskiej, SGH). Można też organizować szkolenia instalatorów OZE.

Kol. Stachowicz awizowała działania zmierzające do ożywienia polityki informacyjnej TEW. Jako pierwszym krok zapowiedziała zmianę szaty graficznej strony internetowej (co już nastąpiło).

Omówiono też podejmowaną przez TEW współpracę z urzędami i innymi instytucjami. Przedstawiciel TEW, kol. Michał Krzyszkowski, brał udział w pracach Grupy Roboczej ds. Energetyki Wodnej przy MGMIŻŚ. Podczas odbytych posiedzeń omawiano sprawę udostępnienia lokalizacji na budowę elektrowni przy istniejących stopniach wodnych będących własnością PGW Wody Polskie. Pomimo ograniczonych środków właściciel niechętnie wpuszcza obcych inwestorów, co spowalnia przyrost nowych mocy w energetyce wodnej.

TEW desygnowało kol. Mariusza Gajdę jako kandydata do Krajowej Rady Gospodarki Wodnej.

Przedstawiono do konsultacji projekt rozporządzenia ws. warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie – kol. Krzyszkowski zajął się zebraniem uwag kolegów i redakcją stanowiska TEW w tej sprawie.

Prezes przedstawił działania, jakie TEW podejmuje we współpracy z organizacjami międzynarodowymi: IHA i Stowarzyszeniem „Hydroenergetyka Ukrainy". Kontakty z IHA mają głównie charakter roboczy. Podobnie toczy się współpraca ze stowarzyszeniami na Litwie i w Rumunii. Działania podejmowane przez Stowarzyszenie „Hydroenergetyka Ukrainy" zmierzają do sformalizowania współpracy poprzez podpisanie memorandum (z tą inicjatywą wystąpiła strona ukraińska), a następnie wymianę doświadczeń podczas wizyt studyjnych. Zostaliśmy też zaproszeni do udziału w konferencji jubileuszowej z okazji 90 urodzin prof. Semena Potasznika, wieloletniego prezesa Stowarzyszenia.

Kończąc posiedzenie Prezes podzielił się spostrzeżeniem, jakie poczynił biorąc udział w RENEXPO Interhydro 2019 w Salzburgu. Unia Europejska zmienia stopniowo nastawienie do energetyki wodnej upatrując w niej nie tylko źródła czystej energii elektrycznej, ale i czynnika sprzyjającego ochronie wody i klimatu. Wyraził nadzieję, że trend ten w końcu zacznie przebijać się do Polski.

2. Gdańsk – 10 września 2020

Posiedzenie odbyło się w siedzibie IMP PAN w Gdańsku. Po raz pierwszy zebranie Zarządu odbyło się w formule mieszanej, tzn. część członków Zarządu uczestniczyła w spotkaniu osobiście, część połączyła się przez Internet w trybie wideokonferencji. Należy odnotować, że jest to pierwsze posiedzenie Zarządu, które odbyło się w tej formule, dotychczas łączność internetowa była wykorzystywana do komunikacji jedynie podczas obrad Prezydium Zarządu. Ta forma została przyjęta z powodu panującej pandemii SARS-Cov2.

Pierwszą z poruszanych na posiedzeniu spraw była rezygnacja z pracy w Zarządzie TEW kol. Krzysztofa Grzelaka z PGE EO, który dołączył do Zarządu na XXVIII Zgromadzeniu Krajowym (11 października 2019 r.). Członkowie Zarządu zostali poinformowani o tym fakcie mailowo. Na wniosek Honorowego Prezesa otrzymali również kopię pisma z rezygnacją. Zarząd TEW przyjął rezygnację kol. Grzelaka z prac w Zarządzie.

W związku z odejściem kol. K. Grzelaka z Zarządu TEW, a następnie także z PGE EO, kol. Stachowicz rozpoczęła rozmowy w sprawie o wyznaczenie nowego przedstawiciela Spółki, który mógłby następnie wejść do Zarządu TEW. Poinformowała również, że najbliższe Zgromadzenie Krajowe będzie zgromadzeniem sprawozdawczo–wyborczym, Sprawę tę poruszono w piśmie skierowanym do Zarządu PGE EO przez prezesa TEW w dniu 27 sierpnia br. W piśmie tym zwróciliśmy się również o współpracę przy organizacji

Z powodu ograniczeń wynikających ze stanu epidemii odbycie Zgromadzenia Krajowego i organizacja konferencji HYDROFORUM 2020 w zaplanowanym terminie nie jest możliwe. Prezes przedstawił propozycję organizacji obu wydarzeń jeszcze w bieżącym roku, aby (w odniesieniu do ZK) dotrzymać zapisów statutowych. Tegoroczne spotkania mają się odbyć w Gdańsku. Sprawą otwartą i niemożliwą do przewidzenia w chwili obecnej jest formuła obrad, prawdopodobnie ze względu na pandemię niemożliwa będzie realizacja wycieczki technicznej do ESP Żarnowiec.

W związku z propozycją kol. Tomasza Bruzdy dotyczącego szerszego rozwinięcia działalności komercyjnej w zakresie usług eksperckich i projektowych kol. Steller poinformował, że odzew członków TEW był niewielki. Było to zresztą do przewidzenia, biorąc pod uwagę wąskie grono specjalistów podejmujących się świadczenia usług w dotychczasowej formule. Prowadzący te prace z ramienia TEW Pełnomocnik Zarządu, kol. Stanisław Lewandowski, niejednokrotnie musiał w pojedynkę kończyć projekt, do którego realizacji początkowo zgłaszało akces liczne grono potencjalnych współpracowników. W związku z tym kol. Lewandowski złożył rezygnację z funkcji Pełnomocnika Zarządu.

Z uwagi na sytuację epidemiczną niemożliwe jest też wdrożenie dotyczącego prowadzenia wykładów dotyczących energetyki wodnej na kierunkach związanych z odnawialnymi źródłami energii. Temat zostanie podjęty w późniejszym terminie, kiedy przywrócone zostanie normalne funkcjonowanie szkół i uczelni wyższych.

W ostatnim okresie wszelka działalność polegająca na spotkaniach konsultacyjnych , konferencjach i sympozjach została mocno ograniczona. Prace grupy roboczej ds. energetyki wodnej funkcjonującej przy Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zawieszono. Praca innych ciał doradczych odbywa się w sieci. Do Państwowej Rady Gospodarki Wodnej weszła jedna przedstawicielka energetyki wodnej - pani Ewa Malicka (prezeska Zarządu TRMEW).

Prezes Zarządu poinformował o losach pisma przesłanego do premiera Mateusza Morawieckiego. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów skierowała je do Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Ministerstwo poinformowało m.in. o przygotowywanych inwestycjach w energetykę wodną. Po ostatecznym uruchomieniu EW Malczyce przewiduje się zakończenie kolejnych inwestycji (EW Lubiąż i Ścinawa) około roku 2027. Oczywiście, Ministerstwo nie mogło ustosunkować się do zasadniczej części pisma, która dotyczyła budowy zasobów regulacyjnych sieci elektroenergetycznej.

Sprawa regulacji sieci energetycznej była przedmiotem odbywającej się w tym samym dniu konferencji organizowanej przez komisję energetyczna przy SEP – niestety, nikt z członków TEW w niej nie uczestniczył pomimo, że wnioski i ustalenia tej konferencji mogą mieć duże znaczenie dla naszego sektora. W połowie października odbędzie się spotkanie konsultacyjne HYDROPOWER EUROPE (mapa drogowa rozwoju energetyki wodnej w Europie) – kol. J. Steller zarejestrował się i zapowiedział w nim udział. Kol. Michał Krzyszkowski brał udział w spotkaniu zorganizowanym przez PGW Wody Polskie w Krakowie, które poświęcone było zagadnieniom opłat za usługi wodne. W konkluzji organizator spotkania stwierdził, że jakkolwiek usługi wodne świadczy inwestor i właściciel urządzenia wodnego umożliwiającego innym podmiotom korzystanie z wód (np. właściciel zapory czy jazu), to opłaty z tytułu korzystania z wód i świadczenia usług wodnych może pobierać wyłącznie właściciel wody, czyli PGW Wody Polskie. Co więcej, właściciel ww. urządzeń również jest zobowiązany do wnoszenia opłaty za usługi wodne do PGW Wody Polskie.

3. Gdańsk – 24 listopada 2020 r.

Również to posiedzenie odbywało się w trybie hybrydowym. Poświęcone zostało głównie organizacji Zgromadzenia Krajowego. W związku z ograniczeniami z powodu stanu epidemii organizacja konferencji jest niemożliwa (zakaz), zostanie zatem przełożona na przyszły rok (październik 2021)

Prezes skupił się głównie na technicznej stronie organizacji Zgromadzenia Krajowego, ponieważ po raz pierwszy ma się ono odbyć w formule hybrydowej (część uczestników obecnych fizycznie na sali obrad, większość połączona za pomocą platformy StarLeaf, umożliwiającej prowadzenie telekonferencji z przekazem wizyjnym . Zarząd przyjął, że użyta zostanie platforma wykorzystywana z powodzeniem przez IMP PAN.

Z powodu zmiany sposobu prowadzenia obrad Zgromadzenia konieczne okazało się przygotowanie regulaminu obrad, który po dyskusjach i poprawkach przyjęto.

W Energetyce Wodnej ukazał się artykuł w sprawie programu renaturyzacji rzek autorstwa działaczy przygotowany przez firmę Multiconsult działającą na zlecenie PGW Wody Polskie, które program realizują. i środowisk z nimi zaprzyjaźnionych. Opinie Rady Redakcyjnej nie były jednoznaczne. Ostatecznie Redakcja podjęła decyzję o publikacji biorąc pod uwagę, że chodzi tu o stałego partnera pisma, a z drugiej – że ukrywanie zagrożeń dla naszego sektora lub przedstawianie ich wyłącznie z punktu widzenia energetyki wodnej może przypominać chowanie głowy w piasek. Postanowiono natomiast przygotować osobny artykuł, który odniesie się zarówno do kwestii renaturyzacji rzek poprzez usuwanie piętrzeń, jak i niedawnego manifestu 120 organizacji pozarządowych „żadnej więcej elektrowni wodnej w Europie”.

V. Zakończenie

Przedstawiając niniejsze sprawozdanie Zarząd Towarzystwa zwraca się do uczestników XXIX Zgromadzenia Krajowego z prośbą o akceptację. Liczymy na potwierdzenie zasadności działań podejmowanych przez zarząd w ciągu roku sprawozdawczego oraz wskazanie stanowiska i inicjatyw, jakich członkowie TEW oczekują od Zarządu w sprawach kluczowych dla energetyki wodnej oraz w codziennej działalności.

1.	Tomasz Bruzda	wiceprezes zarządu	……..
2.	Tomasz Dudkiewicz	członek zarządu	……..
3.	Mariusz Gajda	członek zarządu	……..
4.	Janusz Herder	wiceprezes zarządu	……..
5.	Michał Krzyszkowski	członek zarządu	……..
6.	Jerzy Kujawski	skarbnik	……..
7.	Tadeusz Sobolewski	członek zarządu	……..
8.	Henryka Stachowicz	wiceprezes zarządu	……..
9.	Janusz Steller	prezes zarządu	……..
10.	Katarzyna Trojanowska	sekretarz	……..
11.	Jan Wróblewski	członek zarządu	……..